

Handläggare
Susanne Rydberg-Lif
Telefon: 08-50805097**Till**
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2023-12-21

Remiss om Utredningen om författningsberedskap inför framtida pandemier

Remiss från kommunstyrelsen Dnr KS 2023/1214

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens yttrande och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Regeringen tillsatte den 2 september 2021 en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av smittskyddslagen och analysera behovet av nya bestämmelser inför framtida pandemier. I utredningen deltog experter och sakkunniga inom området. Utredningen hade i uppdrag att lämna förslag som syftar till att stärka smittskyddet för vissa grupper inom socialtjänsten och att göra en översyn av bestämmelserna om smittbärrpenning. Förvaltningen anser att det är en väl genomförd utredning och ställer sig positiv till förslagen i utredningen.

Bakgrund

Regeringen tillsatte den 2 september 2021 en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av smittskyddslagen och analysera behovet av nya bestämmelser inför framtida pandemier. I utredningen deltog experter och sakkunniga inom området. Utredningen hade i uppdrag att lämna förslag som syftar till att stärka smittskyddet för vissa grupper inom socialtjänsten och att göra en översyn av bestämmelserna om smittbärrpenning. Trots hårda restriktioner drabbades äldre personer, och särskilt de äldre personer som bodde i särskilda boendeformer för äldre, hårt under covid-19 pandemin. Även personer som bodde på LSS-boenden drabbades av pandemin. Slutbetänkandet överlämnades till regeringen i september 2023.

Ärendet

Det är välkänt att de boende inom äldreomsorgen drabbades mycket hårt av pandemin, med omfattande sjuk- och dödstal och isolering från anhöriga. I särskilda boendeformer för äldre rådde under långa perioder besöksförbud. Även de boende inom LSS-boenden drabbades hårdare av smittan än befolkningen i övrigt men

drabbades även i hög grad av inskränkningar av till exempel daglig verksamhet, besöksrestriktioner och social isolering.

Stärkt smittskydd för vissa grupper inom socialtjänsten

Utredningen menar att de viktigaste åtgärderna för att stärka smittskyddet för vissa grupper inom socialtjänsten avser områden som ligger utanför utredningens uppdrag. Det handlar bland annat om att stärka personalens kompetens och förutsättningar att utföra sitt arbete, följsamhet till basala hygienrutiner och lokalernas utformning.

Utredningen har övervägt att lämna förslag som innebär att tillfällig isolering ska kunna ske på de boendeformer som omfattas av uppdraget och som är bostäder med särskild service för barn, unga och vuxna enligt lag om stöd och service för vissa funktionshindrade, LSS, samt särskilda boendeformer, bostäder med särskild service och annan heldygnsvård enligt socialtjänstlagen, SoL. Utredningens bedömning är att befintliga bestämmelser i smittskyddslagen om karantän och isolering inte är anpassade för SoL och LSS boenden och de personer som bor där. Det kommer i vissa fall inte vara möjligt att med samtycke hålla personer åtskilda av smittskyddsskäl inom de boendeformer som omfattas av uppdraget samtidigt som de möjligheter att använda tvång som finns i lagstiftningen inte är tillräckligt väl anpassade för att uppnå det syftet med lindrigast möjliga tvångsingripande.

Utredningen föreslår därför att det införs en ny extraordinär smittskyddsåtgärd i smittskyddslagen. Den nya bestämmelsen innebär en möjlighet att utan samtycke flytta den som är eller kan antas vara smittad av en samhällsfarlig sjukdom och som genom sitt beteende riskerar att smitta andra. Det gäller personer som bor i vissa boendeformer enligt SoL eller LSS och flytten ska göras från ordinarie bostad till en annan motsvarande bostad. Flyttning kan bland annat underlätta genomförandet av vissa moment av kohortvård. Smittskyddsläkare är den som beslutar om flyttning efter anmälan från kommunen.

Smittbärrarpenning

Även om smittbärrarpenningen ökade kraftigt under covid-19 pandemin, stod förmånen för en liten del av de ökade socialförsäkringsutgifterna. Analyser visar att ersättningen fyllde en viktig funktion under pandemin bland annat när det gäller att ge ekonomisk trygghet för grupper som inte kunde arbeta hemifrån men inte hade nedsatt arbetsförmåga. Möjligheten till ekonomisk kompensation för förlorad arbetsinkomst kan bidra till ökad efterlevnad till smittskyddsrekommendationer och därmed en minskad smittspridning. Det finns enligt utredningen inget omedelbart behov av en förändring av regelverket om smittbärrarpenning för att kunna hantera ersättningen när det råder ett normaltillstånd i samhället. Regelverket för smittbärrarpenning är dock gammalt och är nära kopplat till smittskyddslagen. I den

pågående översynen av smittskyddslagen bör även smittbärappenningen beaktas eftersom utformningen av förhållningsreglerna är central för förmånen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelningen för verksamhetsstöd och stadsmiljö i samverkan med Avdelningen för äldreomsorg och Avdelningen för vuxna.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att det är en väl genomförd utredning och ställer sig positiv till utredningens förslag.

Förvaltningen håller med om att det kommer vara svårt att genom samtycke hålla personer åtskilda av smittskyddsskäl inom de boendeformer som avses i utredningen. Förvaltningen är positiv till förslaget om extraordinär smittskyddsåtgärd som ska beslutas av smittskyddsläkare när det finns risk för smittspridning av samhällsfarlig sjukdom på grund av beteende. Förvaltningen håller även med om att möjligheten till ekonomisk kompensation för förlorad arbetsinkomst genom smittbärappenning sannolikt bidrar till ökad efterlevnad av smittskyddsrekommendationer och därmed en minskad smittspridning av samhällsfarlig sjukdom.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör

Bilagor

1. Remissbrev 2023-11-06.
2. Remiss- Utredningen om författningsberedskap inför framtida pandemier.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2023-12-05